

# vestitorul

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 noiembrie

Seria I, Anul XX, Nr. 5 (253), 2014

## dezvelirea bustului lui Corneliu Coposu la Șimleu Silvaniei



### Din sumar:

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus* - pag. 3;

Preoții greco-catolici în închisorile comuniste - pag. 4;

De ce are suferința valoare benefică - pag. 12-13

## Sesiunea ordinară de toamnă a Sinodului Episcopilor BRU Comunicat

În perioada 27-29 octombrie 2014, s-a desfășurat la Blaj, sediul Arhiepiscopului Major, sesiunea ordinară de toamnă a Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică.

La lucrările sinodale, desfășurate sub președinția Preafericitului Cardinal Lucian, Arhiepiscop Major, au participat toți Episcopii Greco-Catolici din România și din afara țării.

Printre temele dezbătute de Părinții sinodali, amintim: chestiuni canonice și administrative, situația comunităților din diaspora, stadiul procesului de beatificare al Episcopilor greco-catolici morți în faimă de martiri sub regimul comunist, Anul dedicat vieții consacrate, prezentarea recentei Adunări Generale Extraordinare a Sinodului Episcopilor desfășurate la Roma în perioada 5-19 octombrie 2014 cu tema „Provocările pastorale cu privire la familie în contextul evanghelizării”, precum și aspecte ecumenice și pastorale. A fost aprobat de către Sinod Regulamentul de organizare și de funcționare al Facultății de Teologie Greco-Catolică din Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca.

Referitor la alegerile prezidențiale programate



pentru luna noiembrie a anului în curs, Sinodul Episcopilor îi îndeamnă pe toți credincioșii, dar și pe toți oamenii de bunăvoință, să își exercite dreptul la vot și să îi voteze pe acei candidați care promovează valorile Evangheliei, ale demnității umane, care sprijină familia și respectă viața, care promovează binele comun și dreptatea bazată pe adevăr și solidaritatea cu cei lipsiți, care promovează pacea, valorile eticii creștine și Creația lui Dumnezeu.

În după-masa zilei de marți 28 octombrie 2014, Episcopii sinodali au participat în Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Blaj la celebrarea unui Parastas cu ocazia comemorării a 66 de ani de la arestarea Episcopilor greco-catolici martiri și mărturisitori, iar în continuare la inaugurarea Muzeului Arhiepiscopiei Majore a Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică.

Următoarea sesiune sinodală ordinară va avea loc în intervalul 18-20 mai 2015 la Blaj, sediul Arhiepiscopului Major.

Sinodul Episcopilor îi reunește pe toți Episcopii Greco-Catolici din România și din afara granițelor țării, reunindu-se în sesiune ordinară de două ori pe an, primăvara și toamna.

Notar

**Pr. Cristian CRIȘAN**

### vestitorul

**P.S.S. Virgil Bercea: Președinte**

**Redacția și administrația:**

**Pr. Olimpiu Todorean:** redactor coordonator

**Ioan F. Pop:** secretar de redacție

**Colaboratori:**

Otilia Bălaș, Ioan Dărăbăneanu, Alin Crețu, Ioan Măgherușan, Silvia Pantiș

**Adresa:**

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;  
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;  
E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

**Abonamente: Claudiu Boda**

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8  
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

**Difuzare: Claudiu Boda**

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8  
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

**I.S.S.N. 1454 - 8526**

## Intențiile apostolatului rugăciunii pentru anul 2014

DECEMBRIE

*Universală:* Pentru ca nașterea Răscumpărătorului să aducă pace și speranță tuturor oamenilor de bunăvoință.

*Pentru evanghelizare:* Pentru ca părinții să fie evanghelizatori autentici, transmițând copiilor darul prețios al credinței.

# Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus*

## Ce primim trebuie pus în slujba altora

13.11.2014

### Iubiți frați și surori, bună ziua!

Evanghelia din această duminică este parabola talanților, luată din Sfântul Matei (25,14-30). Relatează despre un om care, înainte de a pleca într-o călătorie, îi convoacă pe servitori și le încredințează patrimoniul său în talanți, monede antice de valoare foarte mare. Acel stăpân îi încredințează primului servitor cinci talanți, celui de-al doilea doi, celui de-al treilea unul. În timpul absenței stăpânului, cei trei servitori trebuie să facă să rodească acest patrimoniu. Primul și al doilea servitor dublează fiecare capitalul de plecare; în schimb al treilea, de frică să nu piardă totul, îngroapă talantul primit într-o groapă. La întoarcerea stăpânului, primii doi primesc lauda și recompensa, în timp ce al treilea, care restituie doar moneda primită, este certat și pedepsit.

Este clară semnificația acestor lucruri. Omul din parabolă îl reprezintă pe Isus, servitorii suntem noi și talanții sunt patrimoniul pe care Domnul ni-l încredințează nouă. Care este patrimoniul? Cuvântul său, Euharistia, credința în Tatăl ceresc, iertarea Sa... deci, atâtea lucruri, bunurile Sale cele mai prețioase. Acesta este patrimoniul pe care El ni-l încredințează. Nu numai de păstrat, ci de făcut să crească! În timp ce în folosirea obișnuită termenul "talent" indică o calitate individuală deosebită – de exemplu talent în muzică, în sport, etc. -, în parabolă talanții reprezintă bunurile Domnului, pe care El ni le încredințează pentru ca să le facem să rodească. Groapa săpată în pământ de "slujitor rău și leneș" (v. 26) indică frica de risc care blochează creativitatea și rodnicia iubirii. Pentru că frica de riscurile iubirii ne blochează.

Isus nu ne cere să păstrăm harul Său în seif! Nu aceasta ne cere Isus, ci vrea ca să îl folosim în folosul celorlalți. Toate bunurile pe care noi le-am primit sunt pentru a le da altora și astfel cresc. Este ca și cum ne-ar spune: "Iată pentru tine milostivirea Mea, duiosia Mea, iertarea Mea: ia-le și folosește-le!" Și noi ce am făcut cu acestea? Pe cine am "contagiat" cu credința noastră? Câte persoane am încurajat cu speranța noastră? Câtă iubire am împărtășit cu aproapele nostru? Sunt întrebări pe care va fi bine să ni le punem. Orice loc, chiar și cel mai îndepărtat și impracticabil, poate deveni loc în care să facem să rodească talanții. Nu există situații sau locuri închise pentru prezența și pentru mărturia creștină. Mărturia pe care Isus ne-o cere nu este închisă, este deschisă, depinde de noi.

Această parabolă ne determină să nu ascundem credința noastră și apartenența noastră la Cristos, să nu îngropăm Cuvântul Evangheliei, ci să îl facem să circule în viața noastră, în relații, în situațiile concrete, ca forță care pune în criză, care purifică, reînnoiește. Tot

așa iertarea, pe care Domnul ne-o dăruiește în special în Sacramentul Reconcilierii: să nu o ținem închisă în noi înșine, ci să lăsăm să își elibereze forța, care să facă să cadă zidurile pe care egoismul nostru le-a ridicat, care să ne facă să facem primul pas în raporturile blocate, să reluăm dialogul acolo unde nu mai este comunicare... Și așa mai departe. A face ca acești talanți, aceste cadouri, aceste daruri pe care Domnul ni le-a dat, să fie pentru alții, să crească, să dea rod, cu mărturia noastră. Cred că astăzi ar fi un gest frumos ca fiecare dintre voi să ia Evanghelia acasă, Evanghelia Sfântului Matei, capitolul 25, versetele de la 14 la 30, Mt. 25,14-30, și să citească și să mediteze un pic: "Talanții, bogățiile, tot ceea ce mi-a dat Dumnezeu spiritual, bunătate, Cuvântul lui Dumnezeu, cum fac să crească în alții? Sau numai le păstrez în seif?"

Și în afară de aceasta Domnul nu dă tuturor aceleași lucruri și în același mod: ne cunoaște personal și ne încredințează ceea ce este corect pentru noi; însă în toți, în toți este ceva egal: aceeași imensă încredere. Dumnezeu are încredere în noi, Dumnezeu are speranță în noi! Și acest lucru este același pentru toți. Să nu îl dezamăgim! Să nu ne lăsăm înșelați de frică, ci să răsplătim încrederea cu încredere! Fecioara Maria întrupează această atitudine în modul cel mai frumos și mai deplin. Ea a primit și a acceptat darul cel mai sublim, pe Isus în persoană, și la rândul ei l-a oferit omenirii cu inimă generoasă. Ei să îi cerem să ne ajute să fim "servitori buni și credincioși", pentru a participa "la bucuria Domnului nostru".

*După Angelus, Sfântul Părinte a spus următoarele:*

### Iubiți frați și surori,

(...) Astăzi este "Ziua mondială a victimelor rutiere". Amintim în rugăciune pe cei care și-au pierdut viața, dorind angajarea constantă în prevenirea accidentelor rutiere, precum și un comportament prudent și respectuos față de norme din partea automobilistilor.

Vă salut pe voi toți, familii, parohii, asociații și pe fiecare credincios, care ați venit din Italia și din atâtea părți ale lumii. Îndeosebi îi salut pe pelerinii care provin din Murcia (Spania), Cagliari, Teramo, Gubbio și Lissone; corul Amadeus din Villafranca, asociația "Însoțitori Sanctuare Mariane din Lume" și copii de la mir din Monte San Savino și din Torano Nuovo. Salut angajații de la Spitalul Fatebenefratelli din Roma și grupul de muzicieni de la Teatrul de Operă din Roma. Și nu uitați astăzi, acasă, să luați Evanghelia lui Matei, capitolul 25, versetele 14 la 30, și să le citiți și să vă puneți întrebările care vin. Tuturor vă doresc o duminică frumoasă. Vă rog, nu uitați să vă rugați pentru mine. Poftă bună și la revedere!

## Preoții greco-catolici în închisorile comuniste

O pană de curent care nu a ținut mai mult de o oră a oferit evenimentului de lansare a cărților despre preoții greco-catolici din închisorile comuniste o încărcătură aparte. Lumânările aprinse, de necesitate, au reprezentat simbolic candelile de care acești martiri ai neamului românesc nu s-au bucurat, mulți dintre cei care au luptat pentru credință fiind lichidați, apoi îngropați în locuri necunoscute, fără morminte și fără cruci.

Joi seara, sala de conferințe a Seminarului Greco-Catolic de Oradea a fost gazda unei inedite lansări de carte. Într-o atmosferă plină de solemnitate, lumânările aprinse de organizatorii care nu au putut remedia problema electricității au amintit de întunericul din celulele închisorile comuniste, acolo unde toți cei care s-au opus regimului ateist au fost aruncați și ținuți ani în șir. Unul dintre momentele programate în cadrul Simpozionului Internațional Școala Ardeleană a fost cel de lansare a celor două cărți - „Clerici ai Eparhiei Greco-Catolice de Oradea în detenție”, respectiv „Eparhia Greco-Catolică de Oradea și Securitatea în anul 1948”, avându-l ca autor pe Sergiu Soica.

La eveniment a fost prezent și PS Virgil Bercea, cel care a făcut posibil ca cele două volume să vadă lumina tiparului în acest an, la Editura Mega din Cluj-Napoca. Volumele au fost prezentate de dr. Cristina Liana Pușcaș, care a amintit că toate aceste candelile care au fost aprinse din necesitatea momentului nu au făcut decât să trezească în sufletele celor prezenți la lansare durerea și suferința pe care cei 54 de preoți greco-catolici au trăit-o în acele momente de profundă deznădejde și singurătate când au fost azvârliți în celulele întunecoase ale temnițelor comuniste.

„Fără morminte, fără cruci, fără ca cineva să le mai poată aprinde o lumânare la căpătâi, torturați luni în șir pentru a renunța la credință, cu lanțuri la picioare târâți de la o închisoare la alta, dormind în paturi de beton, îndurând frigul, foamea și frica, cei 54 de preoți ai Eparhiei Greco-Catolice de Oradea și-au câștigat locul printre martirii neamului românesc”, a subliniat Cristina Liana Pușcaș. Aceasta a amintit faptul că ambele volume reprezintă o premieră istoriografică, autorul Sergiu Soica reușind să completeze prin aceste două apariții editoriale un gol care s-a resimțit în ce privește istoria Eparhiei Unite de Oradea.

Volumul „Eparhia Greco-Catolică de Oradea și Securitatea în anul 1948” este structurat în două părți distincte. În prima jumătate, Sergiu Soica aduce în fața cititorului momentul 1948 și tot ce a însemnat din punct de vedere organizatoric Eparhia de Oradea: 216 preoți, o Academie Teologică, o mănăstire, 200.000 de credincioși. În partea a doua, regăsim un valoros corpus de documente, care nu au mai făcut obiectul publicării și pe care autorul le-a extras din arhivele fostei Securități, respectiv ale Eparhiei Greco-Catolice și care reflectă

zbuciumul episcopilor, preoților și enoriașilor greco-catolici în anul dizolvării acestui cult. „Valoarea acestui volum este dată de cele 76 de documente care reflectă drama greco-catolicilor nevoiți, sub amenințarea organelor de securitate, să renunțe la credința lor”, a subliniat Cristina Liana Pușcaș.

Cea de-a doua carte a lui Sergiu Soica, „Clerici ai Eparhiei Greco-Catolice de Oradea în detenție”, poate fi considerat un omagiu adus celor 54 de preoți greco-catolici din această Eparhie care au fost închiși pentru credința lor. Ei reprezintă 25% dintre preoții din această zonă, dintre aceștia opt au murit în închisori, în frunte cu episcopul lor, Valeriu Traian Frențiu. „Acum exact 66 de ani, episcopul Valeriu Traian Frențiu era arestat în noaptea de 29 octombrie 1948, iar pe data de 30 octombrie același an toți episcopii greco-catolici arestați erau duși și închiși la mănăstirea Dragoslavele. Volumul de față este o monografie a durerii, martiriului, credinței și bucuriei de a răzbate prin iubire față de Dumnezeu, autorul reușind să redea chipurile unor eroi care au știut să se sacrifice pentru credința lor”, remarcă Cristina Liana Pușcaș. Autorul celor două lucrări monumentale a amintit că cei 54 de preoți care au fost arestați au avut ani grei de îndurat, condamnările lor cumulând peste 200 de ani. Sergiu Soica a remarcat, în urma analizelor făcute, că din cei 216 preoți, doar 39 au trecut la ortodoxism, restul de 178, reprezentând 82%, au luptat pentru credința lor, 25% fiind condamnați la ani grei de detenție.

„Din cei 54 de preoți deținuți, 33 erau căsătoriți și doar 11 erau celibi, demontând astfel părerea că a fost mai ușor pentru greco-catolici să facă opoziție pentru că nu aveau familie”, a precizat Sergiu Soica. Acesta a mai subliniat că cei mai mulți dintre condamnați aveau, la data arestării, între 36 și 40 de ani. Autorul, Sergiu Soica, a identificat, pentru fiecare martir în parte, drumul calvarului prin Gulagul românesc, reușind să completeze datele biografice cu mărturii, respectiv documente din arhivele Secutirății.

„Acești clerici au avut punct de pornire Penitenciarul din Oradea. De aici au fost tranzitați spre alte închisori și lagăre de muncă. Șase clerici ai Eparhiei de Oradea au ajuns la penitenciarul de maximă siguranță din Sighet. La Canalul Dunăre-Marea Neagră au fost opt clerici. În Coloniile de muncă din Balta Brăilei – 26 clerici greco-catolici. Cele mai tranzitate penitenciare ale regimului comunist au fost: Oradea (31 de clerici), Jilava (17 clerici) și Gherla (13 clerici)”, scrie Sergiu Soica.

Prezent la eveniment, PS Virgil Bercea a amintit și el că lumânările aprinse sunt omagiu binevenit pentru acești martiri. „Aceste persoane au ținut coloana unui neam. Reușim noi să ne regăsim în aceste valori? Trebuie să învățăm ceva de la istorie. Uitarea ucide și creează premisele pentru a se repeta”, a subliniat PS Virgil Bercea.

## Mesajul episcopilor europeni reuniți la Verdun pentru a comemora Primul Război Mondial



Episcopii de pe întregul continent european au mers în pelerinaj la Verdun pentru a marca centenarul de la izbucnirea Primului Război Mondial. La Osuarul din Douaumont au avut loc două servicii de rugăciune iar individual episcopii au aprins lumânări consacrate în capela osuarului unde se odihnesc osemintele a 130.000 de soldați necunoscuți. În Catedrala Notre Dame din Verdun s-a celebrat Vecernia pentru morți. Vizita noastră a marcat pentru noi un moment bilanț spiritual privind în urmă cu un secol, când lumina și întunericul s-au bătut în Europa ca niciodată în lungul, încercatul și adesea tragicul său trecut.

Ni-i amintim pe cei căzuți și încă suntem uluiți de numărul uriaș al pierderilor umane pe care l-a generat conflictul: aproape 1 milion de soldați au murit în bătălia de la Verdun. Ne șochează din nou nebunia războiului și simțim milă pentru tot ce s-a întâmplat. La începutul secolului XX destinele națiunilor europene erau intim întrepătrunse, Primul Război Mondial nu trebuia să aibă loc.

Noi mijlocim pentru toate victimele de război și de conflict armat, militar și civil și ne rugăm pentru pace în lumea noastră.

Ne amintim cu recunoștință de realizările proiectului european și de felul în care viziunea părinților fondatori ai Uniunii Europene și a celor pe care ei i-au inspirat de-a lungul anilor a contribuit la realizarea păcii și a înțelegerii între națiuni care adesea în trecut au

apelat la conflict armat, și o mai fac și azi, pentru a-și rezolva problemele dintre ele.

Ne rugăm pentru cei morți și pentru mântuirea sufletelor lor având încredere profundă în Învierea Domnului și Mântuitorului nostru Isus Christos și în promisiunea vieții veșnice pentru fiecare și pentru noi toți dincolo de orizontul călătoriei noastre pământești.

Ca episcopi ai unor biserici locale din întreaga Europă suntem conștienți că venim din țări de pe continentul nostru, dintre care unele acum un secol și chiar mai recent au fost în război unele cu altele. Ne amintim că până și unii oameni ai bisericii au stârnit focul conflictului și au hrănit pasiunea naționalistă. Este o amintire însoțită de regret și rușine. Ne amintim însă și cât de stoic și de persistent a cerut Papa Benedict XV încetarea focului și a promovat pacea.

Pelerinajul nostru de la Verdun ne face pe noi, ca episcopi, mai decisi în angajamentul nostru de a ajuta Europa să-și recupereze rădăcinile evanghelice ale identității sale, să aprecieze din nou valorile-multe dintre ele profund creștine-care fac din ea o comunitate, și de a promova un viitor pentru toți cetățenii europeni și pentru lumea mai largă unde domnesc pacea și justiția.

Inspirată de mesajul Evangheliei adunarea noastră a luat sfârșit cu speranța într-un viitor de pace pentru întreaga omenire.

## Episcopul Vasile Aftenie - Cetățean de onoare - post-mortem -

La 11 August 2014, cu Nr. 2586, a fost depus la Primăria Comunei Valea Lungă (Jud. Alba), de către Pr. Prof. Dr. Anton Moisin și Prof. Ing. Ioan Moisin, fost Senator, dosarul cu cererea și documentația necesară pentru acordarea titlului de CETĂȚEAN DE ONOARE, post-mortem, al acestei comune, Episcopului român unit (greco-catolic), martirizat pentru credința în prigoana comunistă. **La 14 Octombrie 2014** titlul a fost înmănat membrilor familiei (urmași) Aftenie din Lodroman (satul natal al Episcopului Vasile Aftenie și care aparține azi de Comuna Valea Lungă) în cadrul unei ample manifestări care a avut loc la Școala Valea Lungă.

**Stimate Domnule Primar Vasile Pușcă,  
Stimate Doamne și Stimați Domni Consilieri  
ai Comunei Valea Lungă (AB),**

Faptul că **Papa Ioan Paul al II-lea** a venit să se roage la mormântul Episcopului **Vasile Aftenie** de la Cimitirul Bellu din București ne-ar scuti de orice prezentare, ținând seama de faptul că Papa era conducătorul spiritual al unui miliard și 250 de milioane de creștini catolici din toate națiunile planetei. Dar pentru că legea e lege și trebuie îndeplinită, fiind prevăzută legal o asemenea prezentare pentru titlul de „**Cetățean de onoare**”, ne vom conforma în cele ce urmează. Copilul Vasile Aftenie, viitorul Episcop, s-a născut la 14 Iulie 1899, într-o casă modestă din Lodroman, în familia țăranilor săraci Petru și Agafia, care au avut în total cinci copii.

Până în 1948 satul Lodroman a fost în întregime greco-catolic, fiind așa de peste 200 de ani, astfel că și părinții lui Vasile Aftenie aparțineau Bisericii Române Unite cu Roma (Greco-Catolice), al cărei episcop va deveni fiul lor Vasile.

Acesta a copilărit în Lodroman, unde a urmat și primele 3 clase ale Școlii Primare. Remarcându-se ca un școlar eminent a fost transferat la Blaj, unde a terminat Școala Primară, Gimnaziul și Liceul. Fiind eminent și acolo, a fost sprijinit cu bursă de către Mitropolia Blajului, care apoi l-a trimis la Roma pentru a urma Teologia. În Roma s-a dovedit un student remarcabil, absolvind nu numai facultatea dar luându-și și doctoratul. În 1925 s-a întors în țară.

La 1 Ianuarie 1926 a fost hirotonit Preot. Tânărul Preot Profesor Doctor Vasile Aftenie, care avea doar 27 de ani, a fost încadrat în sistemul de învățământ din Blaj, socotit cel mai vechi și mai vestit din Transilvania. În fruntea salbei de instituții de învățământ din Blaj se afla Academia de Teologie, iar în fruntea acesteia a fost numit ca Rector, la 1 Octombrie 1939, Doctorul în Teologie Vasile Aftenie, Canonic Mitropolitan și Profesor la Catedra de drept canonic bisericesc și istorie universală. Așadar, la vârsta de 40 de ani ajunsese fruntea frunții învățământului teologic din Transilvania.

În Blaj a mai avut și alte **funcții bisericești**, pe toate le-a îndeplinit cu cinste.

La 6 Iunie 1940 a fost consacrat **Episcop**, după ce se remarcase ca **Protopop de București**. Ca **Epi-**

**scop auxiliar și Vicar General pentru Vechiul Regat** a desfășurat o amplă activitate organizatorică și pastorală în Muntenia, Oltenia, Dobrogea, Moldova, Bucovina și Basarabia. Era apreciat și iubit pretutindeni, dar mai ales în Capitala României.

După instaurarea regimului comunist, situația s-a schimbat dramatic. În 1948, la ordinul lui Stalin, Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică) a fost reprimată, iar la 1 Decembrie 1948 a fost scoasă în afara legii. Toți Episcopii ei, împreună cu sute de preoți, refuzând să accepte un asemenea abuz, au fost arestați. Printre ei și Episcopul Vasile Aftenie, pășind primul pe drumul martiriului. Nu s-a ferit de moartea pentru Cristos, ci chiar a dorit-o. Într-adevăr. Cu puțin înaintea arestării, când un preot ortodox a venit în taină noaptea la el, trimis de un ministru (preot și el) ca să-l avertizeze că: „**Vor fi mari vifore și furtuni în Biserica noastră**”, Episcopul Vasile Aftenie s-a ridicat, cu crucea la gât, a mers la icoana Mântuitorului pe Muntele Tabor, a îngenuncheat, și-a făcut cruce și a zis: „**Doamne Isuse Cristoase, care va fi acel vrednic om dintre noi care să fie mort pentru credință și pentru Tine?**”. El a fost acela. Securitatea l-a dus la centrul de anchetă de la Ministerul de Interne, unde a fost torturat cu sălbăcie aproape un an și ucis în chinuri. A murit la 9 Mai 1950. Singura lui „vină” a fost că l-a iubit pe Cristos, că nu a vrut să-și trădeze Biserica și a fost alături de poporul credincios. O „vină” pe care regimul ateo-comunist, subordonat Moscovei bolșevice, nu putea să i-o ierte. **Cu adevărat, el a fost martirizat.**

Cauza lui de beatificare, adică de trecere a sa în rândul Fericitilor și apoi a Sfinților, în Calendar, se află în curs la Vatican. Dar până atunci, deja de zeci de ani, multă lume din București, din țară și din străinătate a alergat și aleargă la mormântul său pentru a-i cere mijlocirea în necazurile grele. Și pe mulți i-a ajutat. În popor are de decenii faima de sfințenie.

**Când va fi trecut în Calendar, va fi cinstit oficial în toate națiunile Pământului. Este o mare cinste și pentru satul Lodroman și Comuna Valea Lungă faptul că din mijlocul lor s-a ridicat un asemenea om excepțional, al cărui chip luminos va trece peste veacuri.**

Vă mulțumim,

**Prof. Ing. IOAN MOISIN, fost Senator,  
Preot Prof. Dr. ANTON MOISIN**

*Scriitorul la clasă*

## Pe mine m-au născut, parțial, și cărțile

### Interviu cu scriitorul și eseistul Ioan F. Pop

#### 1. Cine v-a inspirat să scrieți cartea "Jurnal aproape închipuit"?

- Jurnalul de care pomeniți l-am scris concomitent cu o teză de doctorat în filozofie, teză pentru care am petrecut două stagii de cercetare la Roma și Paris. Așa cum îi spune și titlul, jurnalul scris de mine este mai mult un exercițiu de introspecție, un jurnal de idei, și mai puțin consemnarea unor locuri bătute cu pasul. Ce m-a inspirat să îl scriu? – tot ceea ce mă inspiră să adaug vieții fascinația scrisului, faptul de a cădea țărânește pe gânduri...

#### 2. Ce planuri aveți pentru viitoarele cărți?

- Îmi vine să zic planuri „mărețe”, numai că, în scris, lucrurile funcționează după o altă logică. După ce am publicat poezie, jurnal, filozofie, studii și eseuri, anul viitor voi publica o carte de meditații și cogitațiuni, o carte care va cuprinde „filosofia” mea despre lume, scris, viață, moarte, Dumnezeu etc. Tot ceea ce am putut gândi pe marginea eului.

#### 3. Care e autorul și care este cartea dumneavoastră favorită?

- Deși am autori preferați, cărțile mele favorite sînt toate acele cărți care m-au ajutat să descopăr ceea ce nu credeam că am. Toți acei autori care scriu pentru că nu pot trăi altfel, în special poeții și gânditorii nihiliști și excentrici. Nu vă dau nume ca să nu vă pun în încurcătură. Vă îndemn, în schimb, să vă găsiți proprii scriitori preferați, atât din literatura română, cât și din cea universală..

#### 4. Ce părere aveți despre lumea care nu citește?

- Să nu citești e ca și cum ai alege în mod voluntar să fii orb. E ca și cum ți-ai tăia singur aripile imaginației. E faptul de a te transforma, cu o vorbă a unui filosof român, din subiect uman în obiect uman. Nu poți înțelege ce este lumea și ce ești tu decât în compania celor care au gândit literar, filosofic, poetic aceste lucruri înaintea ta. Cum spunea un alt scriitor, doar prin alții ajungem la noi înșine. Concret și dur spus, cine nu citește cu greu se poate numi om.

#### 5. În ce moment ați realizat că aveți înclinații pentru a scrie?

- De scris, cu adevărat, am început după douăzeci de ani. Până atunci am citit cu înfrigurare. Pe mine m-au născut, parțial, și cărțile. Sunt oarecum copilul lor din flori. Micul meu destin e legat fatalmente de carte. De aceea vă recomand și vouă cărțile,



începând cu cele de școală și continuînd cu cele pe care le citiți de plăcere, din curiozitate intelectuală. Vă propun cel mai bun prieten pe care îl puteți întîlni pe parcursul existenței, unul care nu trădează niciodată – cartea. Tot ceea ce am făcut în viață – dacă am făcut ceva – se datorează cărții. Cititul aplicat e primul pas spre profesiunea de scriitor. În viață putem deveni chiar ceea ce ne propunem să fim.

#### 6. Considerați că premiile pe care le-ați câștigat sînt importante pentru cariera dumneavoastră?

- Premiile sunt doar palide consolări pentru munca neștiută și insolită a scriitorului. Scriitorii adevărați nu scriu pentru premii. Ei scriu doar de amorul existenței, pentru că nu-și pot imagina viața în afara scrisului și a cititului. Cel mai adevărat premiu rămîne interesul și recunoștința cititorului, a tinerilor precum domniile voastre...

Interviu realizat, în cadrul proiectului numit *Scriitorul la clasă*, de: **Ionescu Adela, Marinescu Iulia, Rizea Cristiana, Stanciu Sânziana,**  
Colegiul Național „Mihai Viteazul”, Ploiești

# Identitatea și misiunea Bisericilor Orientale Catolice în Europa, Întâlnirea ierarhilor catolici Orientali

*Lvov, Ucraina, 23-26 octombrie 2014*

*Rolul și misiunea Bisericilor orientale catolice în parcursul ecumenic, situația creștinilor din Orientul Mijlociu, semnificația și provocările Bisericii greco-catolice ucrainene la împlinirea a 25 de ani de la intrarea sa în legalitate sunt temele atinse în mesajul adoptat de episcopii orientali catolici la sfârșitul întâlnirii lor anuale.*

Întâlnirea anuală a ierarhilor catolici orientali din Europa s-a desfășurat anul acesta la Lvov (Ucraina), cu ocazia împlinirii a 25 de ani de la intrarea în legalitate a Bisericii greco-catolice ucrainene, la invitația Preafericirii Sale Sviatoslav Shevchuk, Arhiepiscop Major de Kiev-Halyč. Întâlnirea s-a desfășurat la Centrul de Exerciții Spirituale Shyroka 4 – Briukhovychi (Lvov).

La Lvov, 45 de episcopi orientali catolici din Europa s-au confruntat asupra identității și a misiunii Bisericilor Orientale Catolice în mișcarea ecumenică și în societățile europene.

În cadrul lucrărilor au intervenit Exarhul Apostolic pentru catolicii de rit bizantin din Grecia, PS Dimitrios Salachas, PSS Virgil Bercea, Episcop de Oradea-Mare (România) și PSS Borys Gudziak, Episcop al Eparhiei Sf. Vladimir cel Mare de Paris pentru ucrainenii greco-catolici din Franța, Benelux și Elveția, care a propus o reflecție asupra rolului bisericilor în societatea ucraineană, de la intrarea în legalitate a Bisericii greco-catolice în 1993 până la recenta “Revoluție a demnității” începută cu evenimentele din Piața Maidan acum un an.

În cadrul întâlnirii, participanții au vizitat Universitatea Catholică Ucraineană, ascultând mărturia directă a unor protagoniști ai „Revoluției demnității”, printre care Primarul Lvovului, Andriy Sadovyi.

Sâmbătă, 25 octombrie, participanții s-au întâlnit cu primarul Lvovului, Andriy Sadovyi și au participat la o ceremonie solemnă care a avut loc la Teatrul Operei din oraș, pentru a celebra aniversarea intrării în legalitate a Bisericii greco-catolice din Ucraina, pentru a înmâna premiul în onoarea fericitului martir Omelian Kovch, mort în lagărul de concentrare de la Majdanek și pentru a începe celebrările pentru anul dedicat Mitropolitului Andrej Sheptytskyi, Arhiepiscop de Lvov din 1900 până în 1944.

Întâlnirea s-a încheiat cu celebrarea Sfintei Liturghii în Catedrala Sf. Gheorghe din Lvov.

La întâlnirea desfășurată sub patronajul Consiliului Conferințelor Episcopale din Europa (CCEE) a participat IPS Thomas Edward Gullickson, nuntziul Apostolic în Ucraina, IPS Cyril Vasil', Arhiepiscopul Secretar al Congregației pentru Bisericile Orientale, IPS Mieczyslaw Mokrzycki, arhiepiscop latin de Lvov, pr. Michel



Remery, Vice Secretar General al CCEE.

**La finalul întâlnirii episcopii participanți au transmis următorul mesaj:**

**Mesajul episcopilor catolici orientali  
Lvov, Ucraina, 26 octombrie 2014**

Noi, episcopii, reprezentanți ai diferitelor Biserici sui iuris din Europa, reuniți la Lvov în perioada 23-26 octombrie 2014, pentru a reflecta și a discuta în jurul temei “Misiunea Bisericilor Orientale Catolice la 50 de ani de la promulgarea decretelor conciliare *Orientalium Ecclesiarum* și *Unitatis Redintegratio*” și la aniversarea a 25 de ani de la intrarea în legalitate a Bisericii greco-catolice ucrainene.

La încheierea întâlnirii noastre dorim să împărtășim câteva reflecții:

**Rolul și contribuția Bisericilor orientale catolice pe drumul ecumenismului**

Pornind de la afirmația conciliară care exprimă grija Bisericii Catolice pentru Bisericile Orientale și care îndeamnă la înflorirea lor și la asumarea misiunii lor cu o reînnoită vigoare apostolică (cfr. *Orientalium Ecclesiarum*, 1),

- reafirmăm, cu o mai mare conștientizare, dreptul și obligația noastră pentru grija pastorală a credincioșilor noștri oriunde ar fi ei și, de asemenea, obligația de a vesti Evanghelia celor care nu o cunosc încă;

- ne exprimăm speranța fraternală că Bisericile ortodoxe, de asemenea, își vor îndeplini, în dragoste și adevăr, misiunea pe care Dumnezeu le-a încredințat-o;

- recunoaștem, de asemenea, Bisericilor ortodoxe, dreptul la aceeași preocupare pentru îngrijirea propriilor credincioși în întreaga lume, fără antagonisme și respectând dreptul la libertatea religioasă;

- afirmăm că diviziunea Bisericii unice a lui Cristos este o anomalie ecleziologică ce nu poate fi

(continuare în pag. 9)



(urmare din pag. 8)

considerată ca normă pentru viața și misiunea Bisericii;

- împărtășim cu Bisericile ortodoxe aceeași preocupare față de orientările culturale și sociale care conduc la secularizarea progresivă și descreștinarea Europei;

- avem convingerea că suntem chemați la o implicare puternică, pentru că, chemarea la unitatea Bisericii lui Cristos constituie una dintre dimensiunile necesare, prioritare și ireversibile ale identității Bisericilor catolice orientale, în ciuda dificultăților și a greutăților drumului ecumenic;

- subliniem că Bisericile catolice orientale intenționează să fie implicate activ în dialogul întemeiat pe iubire și adevăr, pe care Biserica Catolică îl poartă cu Bisericile ortodoxe.

### Situația în Orientul Mijlociu

Situația dramatică pe care o trăiesc creștinii din Orientul Mijlociu și alte minorități religioase și etnice care suferă din cauza violenței ce domină întreaga regiune, a fost subiectul reflecției și rugăciunii noastre. Asigurându-i pe preoții din aceste zone, precum și pe credincioșii lor, de sprijinul și solidaritatea noastră, reamintim că pacea și reconcilierea în Orientul Mijlociu nu se vor obține decât printr-o intervenție clară și fermă a comunității internaționale, ținându-se cont de toate părțile implicate, intervenție îndreptată mai ales către promovarea libertății religioase și de conștiință, precum și spre o investiție masivă în educație pentru a forma noi generații capabile de a dialoga între ele.

### A 25-a aniversare a punerii în legalitate a Bisericii greco-catolice ucrainene

Ne-am reunit în Ucraina și pentru a sărbători a

25-a aniversare a intrării în legalitate a Bisericii Greco-Catolice Ucrainene. Renașterea sa este un eveniment al Providenței divine care impulsionează astăzi întreaga Biserică spre un discernământ atent, spre un reînnoit elan misionar în vestirea Evangheliei și spre o implicare mai puternică, în special în fața noilor provocări pastorale, rezultate din actuala situație a țării.

Asigurăm întreg poporul ucrainean de rugăciunea, apropierea și solidaritatea noastră în fața conflictului militar continuu în partea de est a țării, însoțit de agresiuni externe care provoacă atât de multă suferință, mai ales în rândul populației civile. Îi invităm pe toți să pornească fără întârziere pe calea păcii și a reconcilierii.

Această aniversare a fost trăită și celebrată liturgic implorând binecuvântarea lui Dumnezeu și protecția Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, Maica Domnului și Mamă a Bisericii.

### Biroul de presă al CCEE

*Consiliul Conferințelor Episcopale Europene include, în momentul de față, 33 de Conferințe Episcopale, reprezentate de Președinții lor, de Arhiepiscopii Luxemburgului și al Principatului Monaco, de Arhiepiscopul Maroniților din Cipru, de Episcopul de Chișinău (Rep. Moldova), de Episcopul eparhial de Munkachevo și de administratorul apostolic al Estoniei. Actualul președinte este Cardinalul Péter Erdő, Arhiepiscop de Esztergom-Budapesta, Primatul Ungariei, iar Vicepreședinții sunt Cardinalul Angelo Bagnasco, Arhiepiscop de Genova, Mons. József Michalik, Arhiepiscop di Przemyśl, Polonia. Secretarul General al CCEE este Mons. Duarte din Cunha. Secretariatul își are sediul în St. Gallen (Elveția). [www.ccee.eu](http://www.ccee.eu)*



Ioan DĂRĂBĂNEANU

## PASTILA CREDINȚEI

### (III)

#### 4. ÎNTOARCEREA „FUGARULUI AMBIENTAL”.

Expresia „fugarului ambiental” citată de Papa Benedict al XVI-lea în „Mesajul pentru cea de-a XLIII-a Zi Mondială a Păcii” (ianuarie 2010), m-a fascinat și în același timp m-a oripilat, prin semnificația și consecințele ei pentru societatea umană. Fascinația vine de la frumusețea și puterea de sugestie a metaforei, iar înspăimântarea de la mecanismele și consecințele acestei evadări ambientale, care s-a produs cu precădere și terifiantă intensitate mai ales în cea de-a doua jumătate a secolului XX (cel puțin în România!).

„Fugari ambientali” sunt cei care au părăsit la un moment dat ambientul strămoșilor. Au părăsit ambientul natural, în exodul lor de țară la oraș și drept consecință, pe termen mediu și lung, au părăsit și ambientul societal, cultural, religios, în care au viețuit ei și părinții lor. Au devenit un fel de imigranți în noul ambient, supunându-se la complicate mecanisme de adaptare, prin care, mulți, au trecut cu multă greutate și un noian de frustrări.

Să analizăm puțin cauzele și mecanismele acestui fenomen.

Unii au devenit „fugari ambientali” deoarece ambientul natural în care trăiau s-a degradat în așa mod, încât nu mai era adecvat felului lor de viață. Agresați de producerea unor dezechilibre, datorate despăduririlor, deșertificărilor, poluărilor industriale, la care de multe ori au fost părtași inconștienți, au căutat un nou mediu de viață, cel urban.

Alții au devenit „fugari ambientali” dintr-un ambient, destul de asemănător cu cel natural - mediul rural - datorită unor masive politici de industrializare, ori atrași de mirajul facilităților existenței citadine.

La o analiză mai atentă s-ar putea constata că cei din prima categorie, cei care au fost fortuiți să-și părăsească ambientul natural, devenit ostil vieții lor, au avut lungi ezitări, au dat curs cu multă greutate exodului. Comunitatea din Băița-Bihor, zonă cu exploatare de uraniu, ori cei din Zlatna, județul Alba, zonă poluată industrial, până aproape de limita suportabilității, sunt doar două exemple edificatoare în acest sens.

Indiferent de cauze, părăsirea ambientului natural, cel dăruit de Creator, omului spre a-l păzi și cultiva, așa cum ne arată revelația biblică este un fenomen scăpat de sub controlul legilor ecologice.

De la ce au plecat persoane și nu de puține ori, segmente mari de populație umană?

De la un ecosistem antropizat de tip rural, foarte asemănător cu mediul natural. Aici populația umană se încadra în categoria producătorilor de hrană desfășurându-și viața și activitatea în agroecosisteme, care până în urmă cu 60 - 70 de ani, erau aproape clone ale ecosistemelor naturale. Antropizarea lor, cu efecte negative pentru om, a fost un proces destul de lung. Dar nici chiar astăzi nu este o prăpastie dezastruoasă între cele două ambiente. În aceste ecosisteme antropizate de tip rural, existau puțini consumatori (în exclusivitate) de hrană. Dascălul, preotul, chiar și aparatul administrativ, nu erau numai consumatori, ei având, aproape în toate cazurile, și preocupări de producere a hranei.

Exodul de la țară la oraș, a determinat și alte mutații. Acest „fugar ambiental” a părăsit, pe nesimțite, atât ambientul cultural, cât și cel religios al satului. La țară, într-un mediu atât de apropiat de cel natural, individul uman trăia și practica revelația divină, prin care Dumnezeu (așa cum ne arată în Cartea Genezei) l-a făcut pe om stăpân peste natură, cerându-i să o păzească, să o cultive și să-i supună vremelnicele manifestări extreme (secete, inundații etc.), din postura de „stăpân - administrator”. Țăranul era conștient nativ și mereu conștientizat de Biserică, fiind creștin practicant, de faptul că a existat încă din vremea protopărinților Adam și Eva „fructul oprit” care nu trebuie consumat. Natura, succesoarea Grădinii Edenului, nu este un spațiu al plăcerilor consumiste!. Și totuși răul s-a petrecut, fiind din păcate liberul arbitru al omului, care nu a înțeles îndemnul Creatorului de a păzi creația. Fugarii ambientali, au fost atât de mulți încât satele au rămas goale. Și tot goale sau aproape goale au rămas bisericile acestora. Fenomen parcă mai accentuat în România decât în alte țări vest europene.

Dumnezeu a privit cu tristețe și răbdare acest fenomen și a așteptat răbdător schimbarea opțiunii omului față de ambientul natural rural, parte a Creației Sale.

Fiul risipitor „fugarul ambiental” este pus în situația, din ce în ce mai obligat, de criza economică a acestui prim deceniu al mileniului III, să se întoarcă la ambientul părăsit cu atâta voluptate, în deceniile trecute.

Acolo unde trăiesc părinții și bunicii vițelul cel gras, va fi din nou sacrificat, în aceeași paternă bucurie a reînțoarcerii. Oricum ambientul rural, este primitiv, așteptând voința și truda, „fugarului ambiental” și ritualul „vițelului cel gras” nu va în-

(continuare în pag. 11)

(urmare din pag. 10)

târzia să și-l trăiască cel întors, chiar dacă părinții nu mai trăiesc.

În acest ambient, părăsit cândva, există o casă a Tatălui, care pregătește bucuria și „ospățul reînțoarcerii”. Este Biserica și preotul care trebuie să fie gazda primitoare și dăruită a reînțoarcerii.

Pe lângă dăruire și har preotul locului trebuie să-și formeze priceperea organizării ospățului spiritual al reînțoarcerii. Să fie primul care renunță la statutul de „fugar ambiental”, dacă cumva l-a avut, să devină cetățean cu „domiciliu ambiental” stabil, aducând sub streșina bisericii și apoi în Casa Tatălui, suflarea creștină.

Va fi necesară construirea unei noi mentalități ambientale, ambientul rural de astăzi fiind mult diferit de cel părăsit cu zeci de ani în urmă. Drumeagul de țară, poate fi înlocuit cu un drum asfaltat, casele pitite spre pământ, vor fi înlocuite cu vile și fațade pastelate, policolore. Hora sau balul satului vor deveni amintiri nostalgice, „discotecile” devenind spațiul de distracție și întâlnire a tineretului. Cu toate acestea „râul, ramul” să rămână neagresate, „păzite” precum spune cartea Genezei de către „cetățenii ambientului”, pădurile să rămână păduri, pentru copiii viitorului, care să poată spune mereu, în cântăcii nostalgice și duioase, „copil fiind păduri cutreieram”.

Biserica și preotul ambientului, împreună cu dascălul, medicul și ceilalți intelectuali ai satului să împlinescă ceea ce Papa Ioan Paul al II-lea numea „necesitatea morală a unei noi solidarități”.

Primul, al doilea și ultimul pas în formarea „noii solidarități” pentru păstrarea ecologică a ambientului natural, este convingerea nestrămutată, conform căreia, acesta este creația lui Dumnezeu pe care trebuia să o păzim prin fapte urgente, acum și aici.

Nedorind să rămânem suspendați la înălțimea postulatelor, coborâm pe solul faptelor, expunându-ne părerile-speranțe, sub genericul: rolul preotului în formarea unei noi „solidarități ambientale”, într-o modalitate de proiectare, de „în-drumar” de acțiune.

1. Preotul trebuie să fie fermentul și în același timp artizanul reconstrucției relației și atmosferei de solidaritate ambientală. Ne gândim la ambientul existențial (relația om - natură) și la ambientul spiritual (relația om - divinitate). Cele câteva sugestii, expuse „telegrafic”, vor întări, probabil, vrerea, putința și dăruința preotului.

Precum în procesul biologic de osteogeneză, este nevoie de niște centre de osificare, așa și în procesul de formare a solidarității ambientale, trebuie să se pornească de la niște „centre de solida-

ritate”. Acestea se formează în jurul unor „răsăriți” ai satului, personalități culturale, administrative sau din obștea satului, înzestrați cu competențe valorice și carismă socială. Preotul nostru trebuie să-i caute, să-i selecteze, și la nevoie să-i formeze. Ar urma apoi o etapă de identificare a preocupărilor, pasiunilor acestora să stabilească punctele comune în comportamentul și psihologia lor. Urmează apoi relaționarea directă cu aceștia: inițierea unor contacte concrete prin întâlniri colocviale, vizite reciproce, organizarea de activități comune culturale-distractive interfamiliale.

2. Preotul trebuie să fie o prezență vie, activă și de permanență (nu doar duminica, la sărbători, înmormântări ori cununii) în viața comunității. Practicarea regulilor elementare ale politeții, o vorbă bună spusă mereu, o faptă de întruajutare, relație amiabilă cu administrația locală și cu reprezentanții instituțiilor (școală, bibliotecă, firme etc.), înțelegerea și frățietatea practică cu reprezentanții celorlalte confesiuni. Iată câteva direcții pe care oricare preot are datoria să le urmeze.

3. Preotul nostru, greco-catolic, trebuie să fie în permanență un luptător conștient că nu are dreptul să abandoneze în fața vicisitudinilor (care nu sunt puține), înecându-se în apele tulburi ale lamentărilor. Va trebui să lupte, în primul rând și de cele mai multe ori cu propria-i stare de pasivitate, de automulțumire, de pudibonderie nemotivată. Să lupte cu propriile prejudecăți și cu prejudecățile altora. Să lupte în permanență, sistematic, pentru obținerea dreptului de participare la viața comunitară, chiar și atunci când forțe ostile se împotrivesc. Exemplificăm această ultimă susținere cu un caz concret. Părintele protopop Ioan Mada din Beiuș, cu insistență, tenacitate și diplomație, a reușit și reușește să participe la Tedeum-ri, în școli sau la nivel de municipiu, chiar dacă se părea că acest lucru poate să-l facă doar Biserica Ortodoxă Română.

4. Preotul trebuie să inițieze și să organizeze acțiuni periodice de ocrotire a mediului înconjurător, în colaborare cu celelalte confesiuni. De asemenea să organizeze acțiuni comune cu ocazia unor sărbători creștine.

5. Preotul nostru trebuie să fie un vigilent și neobosit contabil al faptelor de solidaritate ambientală și un iscusit colecționar de admirație comunitară.

Și pentru că toate acestea se reîntâlnesc, oricât de întortocheate sau lungi ar fi drumurile și mijloacele, într-o sintagmă o rostim și noi, acum, final de articol. ***Preotul trebuie să fie viu și mereu în stare de veghe spirituală și ambientală.***

Alin CREȚU

## De ce are suferința valoare benefică

Nu există persoane care să fi evitat suferința, nici care să nu fi simțit durerea. Deși nu toți suntem părăsiți de persoana iubită, nu tuturor ne moare cineva drag, nu toți gustăm din umilința de a nu fi recunoscuți ca oameni, nu toți ne îmbolnăvim de cancer și nu toți ne ratăm visele, cu toții suferim.

Neavând ce mânca suferim de foame, imaginându-ne că fiind sătui, am fi cei mai fericiți oameni. Dacă avem ce mânca, suferim de frig și am putea crede că o sobă caldă e tot ceea ce ne lipsește. Dacă nu ne este frig, suferim că nu suntem iubiți. Dacă suntem totuși iubiți, suferim că nu ne reușesc planurile de realizare profesională sau că nu suntem recunoscuți în comunitatea noastră ca o persoană importantă, valoroasă, demnă de respectul tuturor. Vom suferi atunci când vom începe să pierdem ceva din toate acestea sau, dacă nu, vom găsi cu siguranță un alt motiv, chiar de-ar fi să îl căutăm în adâncul nostru. Și vom suferi iar. Nu tot timpul, nu în permanență, bineînțeles, dar din când în când... și atunci, după o perioadă liniștită, poate chiar fericită, vom suferi din nou, poate chiar cu voluptate.

De ce suferim?

Pentru că ne lipsește ceva sau cineva? Pentru că am ratat? Pentru că soarta ni se împotrivese? Pentru că întotdeauna vrem mai mult decât putem avea sau pentru că purtăm în noi pecetea păcatului originar? Există suferință a cărei cauză este în afara noastră: dezastre naturale, accidente, oameni care ne fac rău, relații care nu merg, boli incurabile care ne afectează viața sau pe cei dragi etc. Există și suferință care vine din interiorul nostru: nu știm ce vrem, facem alegeri greșite, nu ne mulțumim cu ceea ce avem sau vrem ce nu se poate etc.

În primul caz suntem obligați să ne confruntăm cu o schimbare pe care nu ne-am dorit-o, în a doua situație suportăm consecințele indeciziilor, alegerilor și dorințelor noastre nesăbuite. În ambele situații, știm că așa cum a fost nu va mai fi, că ceva s-a schimbat sau este nevoie să fie schimbat, indiferent dacă ne convine sau nu.

De unde știm toate acestea? Pentru că suferim. Suferința ne ajută să creștem, să ne revizuim nevoile și dorințele, să ne confruntăm cu noi înșine sau... să pierdem totul.

Suferința ne obligă să facem o alegere; să luăm decizii: viața sau moartea, creșterea sau stagnarea, trecerea la un stadiu superior al conștiinței de sine sau regresul către o formă primitivă de existență. Suferința ne obligă să ne uităm acolo unde nu vrem să vedem că ceva nu este în regulă cu noi sau cu lumea în care trăim, deoarece suferința nu o mai putem ignora așa cum am făcut până acum cu tot ceea ce nu ne-a convenit.

Jean Piaget, care a revoluționat psihologia dezvoltării copilului prin descoperirile sale, a descris procesul de adaptare al acestuia, ca și al adultului, ca fiind compus

din două aspecte, aflate în permanentă confruntare: pe de o parte, asimilarea, adică tendința de a percepe lumea și pe noi înșine prin prisma a ceea ce cunoaștem deja, iar pe de altă parte, acomodarea, adică schimbarea modului de a vedea lumea pentru a face „loc” noilor experiențe care nu se mai potrivesc cu ceea ce știam înainte.

Suferința este expresia tensiunii dintre două tendințe asemănătoare: aceea de a păstra ceea ce avem, ceea ce știm, ceea ce ne este deja familiar, în special referitor la noi înșine, și tendința de a ne schimba, de a crește, de a ne atinge potențialul uman.

Nici una dintre cele două forțe nu este bună sau rea, utilă sau inutilă. Avem nevoie să păstrăm ceea ce avem deja pentru a rămâne noi înșine, după cum avem sădită în noi și nevoia de a crește, de a ne dezvolta spiritual, sufletește, ca oameni în deplinătatea cuvântului. Suferința este tensiunea dintre cele două nevoi. Este cutremurul care reasează plăcile tectonice într-o nouă poziție stabilă.

De exemplu îndrăgostitul părăsit - suferă pentru că este deziluzionat, dezamăgit, obligat să accepte că iubirea lui a fost doar o himeră, că a fost minunată doar în imaginația lui. Realitatea vine peste el ca un buldozer și îl obligă, prin suferință, să revină cu picioarele pe pământ. Tânărul confruntat cu un eșec profesional - suferă pentru că a descoperit că nu este atât de bun pe cât își închipuia sau a aflat că nu e totul să fii grozav pentru a reuși, uneori succesul depinzând și de alte variabile pe care le ignorase până atunci.

Soțul sau soția îndoliat / ă suferă pentru că a pierdut un om care devenise o parte din sine și acum e obligat / ă să învețe a trăi din nou de unul singur, având sufletul schilodit și neîmplinit. Părintele dezamăgit de propriul copil - suferă pentru că și-a pus în el niște speranțe nerealiste, pentru că a așteptat ceea ce nu putea veni și abia acum își dă seama de acest lucru.

Atâta timp cât suferința este la vedere, este acceptată și trăită în mod autentic, cu tot cortegiul său de lacrimi, bocete, chipuri încremenite, pași ezitanți și sentimente sfâșietoare, ea își atinge scopul, se consumă și dispăre cu timpul.

În psihoterapie există expresia „a face doliul” care se referă la acceptarea pierderii ca un dat inevitabil și exprimarea deschisă a durerii. Cei incapabili să își facă doliul după o pierdere concretă sau simbolică, sunt adesea incapabili să își reia viața normală anterioară.

Există deasemenea oameni atât de „pricepuți” în a se ignora pe ei înșiși și propriile nevoi, încât suferința este „obligată” să ia forme extreme pentru a-și face simțită prezența. Un exemplu este atacul de panică deoarece, numărul celor care suferă a crescut în ultimul timp. Explicația ar fi legată de raportul disproportionat de mare

## Unindu-ne putem face o schimbare

Campusul Ecumenic de la Loreto (Italia) este locul unde diferitele confesiuni (romano-catolici, greco-catolici, ortodocși, luterani și anglicani) și naționalități (italieni, români, englezi, suedezi și danezi) se întâlnesc an de an pentru a găsi un moment în care toți să îl simtă pe Dumnezeu în mijlocul lor. Datorită Biroului Pastoral din Oradea s-a putut realiza întâlnirea pentru organizarea ei. Acesta a avut loc în Oradea (24-28 octombrie), având ca scop finalizarea programului pentru Campusul din anul acesta, adunând reprezentanții diferitelor delegațiuni din Danemarca, Anglia, Italia, reprezentanți ai bisericii ortodoxe din Reșița, Asociației Tineretului Român Unit din Cluj și Oradea, care compun campusul de la Loreto, aceștia participând totodată la primirea Crucii și a Icoanei care a fost pentru a doua oară în Oradea la 25 Octombrie. Crucea și Icoana Zilelor Mondiale ale Tineretului, au fost date de către Sfântul Ioan Paul al II-lea, „Papă al tinerilor” pentru a ne uni din nou în credință și rugăciune pe noi, tinerii.

Cu ocazia acestui eveniment organizat de către Biroul Pastoral, am participat împreună cu tinerii din Oradea la organizarea acestui moment special care a avut loc în data de 25 octombrie. Drumul acestora a fost unul lung, început în lumină de la Liceul Teologic Greco-Catolic „Iuliu Maniu”, continuându-se în rugăciune și cântece în Catedrala Greco-Catolică. Câteva cuvinte au fost adresate de către reprezentanții Biroului Pastoral tuturor celor prezenți la eveniment, iar în continuare în onoarea Crucii au fost pregătite cântece de către elevii Liceului Teologic Iuliu Maniu Oradea și rugăciuni de către diferitele delegații din Danemarca, Italia, Anglia reprezentanți ai bisericii ortodoxe din Reșița, ai Asociației Tineretului Român Unit din Cluj și Oradea. După citirea Evangheliei Părintele Antonio Chifor a transmis mesajul Episcopului Virgil Bercea, care nu a putut fi prezent la eveniment.

Drumul mai departe a constat în deplasarea Crucii și a Icoanei la Catedrala Romano-Catolică,



prin centrul orașului, în văzul tuturor. Odată ajunși, tinerii au fost întâmpinați de către Episcopul Romano-Catolic, care a ținut să le mulțumească tuturor celor care au participat la realizarea acestui eveniment.

Duminică dimineața am participat la Sfânta Liturghie în Biserica Romano-Catolică împreună cu preoții și delegațiile prezente pentru planificarea campusului, pentru a mulțumi bunului Dumnezeu toate lucrurile minunate care ne-au adunat pe parcursul zilelor trecute și încheind Zilele Acțiunii Catolice. Delegațiile au stabilit pe parcursul acestor zile programul Campusului care va avea loc în noul an, ca după aceea, rând pe rând, fiecare să se întoarcă în țara lui.

În aceste zile am avut plăcerea și norocul de a întâlni oameni simpli, cu idei mărețe, care ne ajută să realizăm de fapt cât de importanți suntem fiecare în felul nostru și că nimeni nu are dreptul să ne înlocuiască. Un lucru care mi-a rămas în gând este acela că unindu-ne putem face o schimbare, indiferent de religie, naționalitate, vârstă și orice alte criterii pentru că împreună suntem mai puternici, iar fără acest lucru am putea considera viața neîmplinită.

**Mikloș NOEMI**

(urmare din pag. 12)

dintre stresul cotidian și capacitatea - aparent redusă în cazul multora - de a și-l gestiona adecvat. Un alt exemplu este cel al tulburărilor de conversie, în care dorințe și nevoi ignorate își manifestă prezența prin simptome legate de funcționarea corpului. Depresia nevrotică este și ea rezultatul unui conflict între dorințe și realitate sau între modul uneori defectuos de a gândi și datele contradictorii ale realității. De aceea, nu sunt puțini cei care consideră că cel care vine în suferință la un psihiatru sau la un psihoterapeut nu trebuie ajutat să scape cât mai repede de suferința respectivă, ci să fie determinat a înțelege care este sensul acesteia, de unde vine și ce anume este nevoie să fie schimbat în viața proprie, altfel, va fi

prea puțin tentat să îi mai afle cauza, expunându-se riscului de a cădea din nou, pe viitor, în aceeași capcană a ignorării de sine. Există și suferințe fără rost; gratuite, inutile, din care nu se poate învăța nimic, care nu duc la nimic bun. De exemplu, suferință care apare la unii din cei cu boli psihice grave: tocmai creierul, care ar fi trebuit folosit la „interpretarea” și asimilarea, cu sens, a suferinței este incapabil de a face așa ceva.

Suferința are o valență pozitivă, adaptativă pe termen lung; chiar și din suferința confruntării cu propriul sfârșit se poate învăța ceva, care ne ajută să ne trăim mai consistent viața, atâta câtă a mai rămas, și care ne pregătește, în același timp, pentru marea trecere în eternitate.

Ioan MĂGHERUȘAN

## PREOȚIA, SLUJIRE APOSTOLICĂ

În fiecare sacrament, Cristos Se dăruiește celor ce s-au încorporat în Sine ca mădulare ale Trupului Sau tainic, Biserica. În Euharistie Isus se dăruiește cu însuși Trupul și Sângele Sau, dar în chip nevăzut. Însă, voind să Se dăruiască Bisericii și în chip văzut, Cristos a găsit de cuviință să acționeze prin intermediul persoanelor. Catehismul Bisericii Catolice § 1546-1547 face distincție între Preoția comună a credincioșilor și Preoția ministerială.

*Preoția comună a credincioșilor*, instituită de Cristos, a făcut din Biserica Sa: „*împărăție, preoți ai lui Dumnezeu*” (Ap. 1,6). Întreaga comunitate a credincioșilor devine comunitate sacerdotală, toți colaborează la zidirea Trupului lui Cristos, după condiția și funcția proprie fiecăruia, fiind egali în demnitate și acțiune întrucât sunt reînscuți în Cristos. Credincioșii sunt consacrați de a fi «*preoție sfântă*», numai prin sacramentele Botezului și Mirului. „Credincioșii sunt aceia care, încorporați lui Cristos prin Botez, sunt constituiți Popor al lui Dumnezeu și de aceia, făcuți părtași în modul lor propriu la funcția preoțească, profetică și regească a lui Cristos, sunt chemați să exercite, fiecare conform condiției proprii, misiunea pe care Dumnezeu a încredințat-o Bisericii ca să o îndeplinească în lume”. (1)

*Preoția ministerială* sau ierarhică a episcopilor și a preoților este diferită în esență de preoția comună a credincioșilor, deoarece prin ea se conferă o putere sacră necesară slujirii. Pe aceste persoane Cristos le alege și le sfințește prin Sacramentul Preoției, dându-le Bisericii așa precum Tatăl L-a dat pe El lumii: „*Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, va trimite și Eu pe voi*” (In. 20, 21). Cei hirotoniți își exercită slujirea față de Poporul lui Dumnezeu prin învățătură, «*munus docendi*»; prin cultul divin, «*munus liturgicum*»; și prin conducerea pastorală, «*munus regendi*». Preoția ministerială a fost instituită de Cristos, prin sacramentul Preoției orându-i la Cina cea de Taină în Cenacolul din Ierusalim când a orându-i Euharistia cu care ocazie a zis Apostolilor Săi: „*aceasta să faceți spre pomenirea Mea*” (Lc. 22,19).

Preoția ministerială este unul din mijloacele prin care Cristos zidește, dar și călăuzește neîncetat Biserica. Datorită acestui fapt ea este transmisă prin sacrament propriu și este pusă în slujba preoției comune spre dezvoltarea harului baptismal al tuturor creștinilor. „Preoția ministerială nu are doar datoria de a-L reprezenta pe Cristos - Capul Bisericii - în fața adunării credincioșilor; ea acționează și în numele întregii Biserici atunci când îi înfățișează lui Dumnezeu rugăciunea Bisericii și mai ales atunci oferă Jertfa euharistică”. (2)

Întreaga Biserică, Trupul lui Cristos, se roagă și se jertfește «*per ipsum et cum ipso et in ipso*»; «prin Cristos, cu Cristos și în Cristos». Trimisul lui Cristos

vorbește și acționează, nu cu putere proprie, ci în virtutea celei primite. „*Preoția este un sacrament care dă puterea preoțească și harul de a putea îndeplini cu sfințenie slujbele bisericesti. Cea mai înaltă putere preoțească este: de a preface pâinea și vinul în Trupul și Sângele lui Isus Cristos; de a ierta păcatele; de a predica cuvântul lui Dumnezeu. [...]. Preotul este între Dumnezeu și om; el prezintă rugăciunile noastre la Dumnezeu și ne aduce binefacerile lui Dumnezeu*”. (3)

*Ministeriul sacramental în Biserică este slujire colegială și personală exercitată în numele lui Cristos. Odată cu sacramentul Preoției, Apostolii și prin ei episcopii și preoții, sunt înzestrați cu puterea de a preface pâinea și vinul comun în Trupul și Sângele lui Isus pentru a fi oferite credincioșilor spre vindecarea sufletului și a trupului. Puterea de a ierta păcatele a fost încredințată apostolilor când Isus a suflat asupra lor și a zis: „Luați Spirit Sfânt! Căroră veți iert păcatele, le vor fi iertate, și căroră le veți ține, vor fi ținute”* (In. 20,22-23). *Predicarea cuvântului lui Dumnezeu a fost încredințată astfel: „Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura!”* (Mc. 16,15). *Însă, propovăduirea Evangheliei nu poate fi făcută oricum, ci în conformitate cu voința lui Cristos care a zis: „faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Spirit, învățându-i să țină toate câte v-am poruncit”* (Mt. 28,19-20). „Preoția este sacramentul prin care misiunea încredințată de Cristos apostolilor continuă să se exercite în Biserică până la sfârșitul veacurilor: este deci sacramentul slujirii apostolice și cuprinde trei grade: episcopatul, presbiteratul și diaconatul”. (4)

Episcopul primește plinătatea sacramentului Preoției; este împărțitorul harului supremei Preoții și capul văzut al Bisericii particulare. Prezbiterii depind de episcop în exercitarea puterii lor, păstoresc sub autoritatea lui și poartă împreună responsabilitatea păstoririi Bisericii particulare. Diaconii primesc impunerea mâinilor în vederea slujirii cu episcopii și preoții lor. „Ritul esențial al sacramentului Preoției – pentru cele trei grade – îl constituie impunerea mâinilor de către episcop pe capul candidatului la hirotonie precum și rugăciunea specifică de consacrare, prin care se cere de la Dumnezeu revărsarea Spiritului Sfânt și a darurilor sale potrivite cu slujirea pentru care este hirotonit candidatul”. (5)

Actul sacramental de integrare în unul din gradele preoției conferă un dar al Spiritului Sfânt ce permite exercitarea unei puteri sacre, «*sacra potestas*», care provine de la însuși Cristos prin Biserică. Acest act se numește *ordinație, hirotonie sau consecrație*. Impunerea mâinilor de către episcop și rostirea rugăciunii sunt

(continuare în pag. 15)

## Întâlnirea aniversară a Uniunii Culturale a românilor din Létavértes

Devenită deja o tradiție aniversarea diferitelor personalități la Leta Mare (Létavértes), cea de-a XX ediție a stat sub semnul cinstirii personalităților: Iosif Vulcan, Ioan Irinyi și Iustin Popfiu. Iosif Vulcan (1841–1907), care a trăit în Leta Mare, a fost publicist și scriitor, membru al Academiei Române. A fost inițiatorul apariției revistei “Familia”. Ioan Irinyi a fost inventatorul chibritului cu fosfor iar Iustin Popfiu a fost teolog, protopop greco-catolic și scriitor.

La acest eveniment a participat și Preasfințitul Virgil Bercea, alături de o delegație formată din reprezentanți ai Muzeului Țării Crișului, partenerul oficial în această acțiune, Muzeul Iosif Vulcan, Primăria Oradea, Revista Familia și Consiliul Județean Bihor.

Evenimentul comemorării, ca în fiecare an, este constituit din patru puncte. Primul moment este cel al discursurilor de deschidere al acestui eveniment, care a avut loc la Biblioteca Orășenească la care au luat cuvântul, primarul orașului Károly Menyhart, președintele fondator al Uniunii Nemes János, președintele în funcțiune al Uniunii Krizsan Gabor și alte oficialități invitate. Un discurs evocator a fost susținut de către: Excelența sa domnul Alexandru Victor Micula, ambasadorul României în Ungaria.

Vernisajul expoziției Iosif Vulcan a fost organizat de Muzeul Țării Crișurilor în colaborarea domnilor: Ioan F. Pop, Florin Ardelean, Blaga Mihoc alături de domnul Aurel Chiriac. Muzeul Țării Crișului a scos un număr din publicația lor în care evenimentul ce urma să aibă loc la Leta a fost prezentat într-un mod deosebit de redactorul Sorin Sotoc - exemplare au fost împărțite



participanților.

Al doilea moment a fost cel al slujbei religioase de comemorare a celor trei personalități. După slujba religioasă personalitățile care au luat parte la eveniment au fost invitate de către parohul Bisericii unde s-a celebrat Slujba Parastasului să planteze un copac în curtea Bisericii.

Al treilea moment a fost cel al depunerii de coroane la mormântul lui Iustin Popfiu, din curtea Bisericii greco-catolice din localitate, apoi la placa memorială a lui Iosif Vulcan și depunere de coroane la mormântul lui Irinyi Janos.

Evenimentul s-a încheiat în acordul unor cântecete, arii celebre din opere și operete interpretate de studenții Facultății de Muzică din Oradea.

Indiferent de limba vorbită sau de credință, toți participanții la această comemorare s-au înțeles și au avut drept fond comun interesul față de înaintași și față de faptele lor demne de pomenire.

**Biroul de presă**

(urmare din pag. 14)

semnul vizibil al consacării. „În slujirea bisericească a celui hirotonit, Cristos însuși este prezent Bisericii sale, în calitate de Cap al Trupului său, Păstor al turmei sale, Mare Preot al jertfei răscumpărătoare, Învățător al Adevărului. Acest lucru îl exprimă Biserica atunci când spune că preotul, în virtutea sacramentului Preoției, acționează *in persona Christi Capitis*”. (6)

*Preotul acționează atât în persoana lui Cristos Capul, cât și din însuși puterea lui Cristos «virtute ac persona ipsius Christi». Preoția este darul lui Dumnezeu sădit în sufletul celor vrednici de a purta, cu cinste și cu mândrie smerită această Sfântă Taină. „Preoția se săvârșește aici pe pământ, dar ea are rang între dregătoriile cerești” (Sf. Ioan Gură de Aur). Fără cinstirea preoției nu se poate obține iertarea de păcate. Preo-*

*ția se manifestă în fapt prin sacrameinte și prin virtuți. Preotul prin caracterul lui exemplar și prin modelul de dăruire pentru cei pe care îi păstorește este un bun păstor. Isus zice: „Păstorul cel bun își pune sufletul pentru oile Sale” (In.10,11). Este nevoie ca toți credincioșii să ne rugăm pentru păstorii noștri; să-i iubim și să fim mereu în preajma dâșilor; să le ascultăm și să le urmăm învățătura; iar la rândul nostru, să-i sfătuim în probleme civile și de administrație, dacă avem pregătirea și experiențele necesare.*

(1) CATEHISMUL BISERICII CATOLICE, ediția a III – a, 871; (2) Idem 1552. (3) Mărtincă I. *Sacrameinte Bisericii Catolice*, Ed. Arh. Romano-Catolice București 2003, Vol. II, p.119; (4) CATEHISMUL BISERICII CATOLICE, ediția a III – a , 1536; (5) Idem 1573. (6) Idem 1548

## Simpozionul internațional Școala Ardeleană, ediția a IX-a

Între 29 și 31 octombrie 2014 a avut loc simpozionul internațional *Școala Ardeleană*, ediția a IX-a, la care au participat cercetători din România, Italia, Slovacia și Ungaria. Simpozionul a fost organizat de către Episcopia Greco-Catolică de Oradea, Facultatea de Teologie Greco-Catolică a Universității Babeș-Bolyai, Institutul de Istorie din Cluj al Academiei Române și Institutul Teologic *Sfântul Atanasie* din Nyíregyháza (Ungaria) și a fost dedicat primei aniversări a Zilei naționale a Școlii Ardelene (11 octombrie) și împlinirii unui centenar de la punerea pietrei de temelie a Academiei Teologice, actuala clădire a Departamentului Oradea al Facultății de Teologie Greco-Catolică.

În cuvintele de deschidere ale pr. Cristian Barta, decanul Facultății de Teologie Greco-Catolică, dl. Remus Câmpeanu, directorul Institutului de Istorie din Cluj al Academiei și dl. Ionuț Mihai Popescu, directorul Departamentului Oradea al FTGC care au prezentat o scurtă istorie a deja tradiționalului simpozion (care la această ediție a avut 56 de invitați din patru țări) și au precizat că mișcarea culturală și națională din secolul al XVIII-lea nu este tema permanent reluată a simpozionului, ci modelul de urmat.

Simpozionul s-a desfășurat timp de trei zile în ansamblul de clădiri ale Seminarului Teologic Greco-Catolic *Sfinții Trei Ierarhi* din Oradea și Departamentului Oradea al FTGC și a inclus lucrările propriu-zise, conferința domnului Andrei Marga intitulată *Religia în era globalizării* și trei lansări de carte.

Comunicările științifice, desfășurate în două secțiuni (Istorie și Teologie-Filosofie), au prezentat rezultatele cercetărilor participanților și au prilejuit dezbateri animate în care s-au implicat și auditorii interesați.

Filosoful Andrei Marga a expus conexiunile dintre religie și identitatea europeană, subliniind importanța religiei și a credinței pentru omul contemporan, pentru libertatea democratică, în contextul relațiilor complexe generate de globalizare. Deși subiectul a fost vast și bogat în articulații conceptuale, prezentarea filosofului Andrei Marga a reușit să păstreze interesul și atenția numerosului public timp de aproape o oră și jumătate.

Cartea *Religia în era globalizării* a filosofului Andrei Marga a fost prezentată de profesorul Marius Cruceru care a comparat cartea cu o hartă și o busolă pentru călătoria într-o viață plină de relativism, iar pr. conf. Alexandru Buzalic a arătat necesitatea deschiderii teologiei contemporane spre afirmațiile științei și filosofiei printr-o formulare coerentă care să conducă spre o teologie fundamentală în dialog cu omul concret tră-



itor al timpului său.

În prezentarea cărților *Eparhia Greco-Catolică de Oradea și Securitatea în anul 1848* și *Clerici ai Eparhiei Greco-Catolice de Oradea în detenție sub regimul comunist din România* ale istoricului Sergiu Soica, doamna Cristina-Liana Pușcaș a arătat că sunt pagini despre rezistență, demnitate și curaj, dar și despre frumusețe și sensibilitate și că atunci când omul se confruntă cu un sistem malefic, doar credința îi poate da putere să treacă peste încercări de neînchipuit. La un moment dat, lansarea părea compromisă de o defecțiune a rețelei de curent electric ce afectase jumătate din strada General Gheorghe Magheru, dar ceea ce părea un inconvenient s-a transformat în oportunitatea unei lansări la lumina caldă a lumânărilor, care-i apropie pe oameni și-i deschide spre miracol. La finalul prezentării PSS Virgil a remarcat că, probabil, așa trebuia să fie și că lumânăările au fost aprinse ca semn al comuniunii cu episcopia arestați în urmă cu 66 de ani.

La lansarea cărții *Marginalii la o absență* a poetului și eseistului Ioan F. Pop, PSS Virgil Bercea a expus câteva considerații despre dialectica prezenței și absenței lui Dumnezeu, considerată o inițiere a omului în dialogul cu Dumnezeu. În cuvântul său de la aceeași lansare, prof. univ. Marius Cruceru a reușit să prezinte intimitatea creativă a scriitorului, așa cum apare în tensiunea apropierei de infinit și în truda șlefuirii cuvântului.

La încheierea lucrărilor, PSS Virgil Bercea a mulțumit participanților și celor care s-au implicat în organizarea simpozionului și a reamintit că relativismul moral nu anulează rațiunea naturală și a avertizat asupra consecințelor relativizării identității sexuale a oamenilor, anunțând că *Familia* va fi tema ediției a X-a.

**Biroul de presă**



## Vizită canonică

Marti 4 noiembrie 2014, Preasfințitul Virgil Bercea însoțit de părintele vicar episcopal pentru preoți Antoniu Chifor, au făcut o vizită în diverse parohii ale Eparhiei. În Parohia Marca la biserica în construcție s-au rugat împreună cu părintele paroh Ionuț Costăș și părintele protopop Nicolae Bodea alături de câțiva credincioși – în această parohie se dorește acoperirea bisericii înaintea Sărbătorii Nașterii Domnului.

S-a vizitat apoi Parohia Chilioara împreună cu părintele Vasile Pop și cu părintele protopop Valer Părău unde este în construcție casa parohială iar apoi la biserică s-au rugat în fața grotei Maicii Domnului nou terminată, discutând apoi în biserică despre parohie și comunitatea locală.

La Parohia Bobota l-au vizitat pe noul paroh, părintele Cristian Biru împreună cu care s-au rugat în Capelă pentru binele comunității, discutând și despre problemele cu care se confruntă părintele în noua misiune.

Apoi s-a vizitat Parohia Supurul de Sus unde împreună cu părintele Marius Crișan s-au discutat problemele referitor la situația credincioșilor și a parohiei.

În Arduș s-au întâlnit cu părintele protopop Vasile Goje și s-au rugat în biserică apoi au plecat împreună în Parohia Mădăras unde s-au întâlnit cu părintele Sabin Cicșa și s-a discutat despre diverse probleme legate de pastorația în această localitate.

La Carei în dupămasa aceleiași zile, împreună cu părintele vicar foraneu Radu Filip, s-a vizitat capela mortuară în construcție și s-au rugat în biserică „Sfântul Andrei” apoi, împreună cu părintele Cristian Vadas, s-a vizitat biserica greco-catolică de limbă maghiară din oraș care este la finalul lucrărilor de restaurare. Părintele vicar foraneu i-a însoțit apoi la Capela Franciscană unde credincioșii se rugau Sfântul Rozar înainte de începerea Sfintei Liturghii iar cu părintele Cristinel Bălan s-a discutat problemele de



pastorația tineretului și despre comunitatea franciscană din Carei.

La călugărițele din Congregația „Maicii Domnului” s-au întâlnit cu întreaga comunitate și după rugăciunea în Capelă s-au discutat despre activitatea cu tinerii și cu elevii pe care o desfășoară în casa dânselor.

Aceste vizite au ca scop cunoașterea realităților din parohie pentru ca împreună să se găsească soluții pentru ca Sfânta Evanghelie să ajungă la inima omului iar preoții și credincioșii să simtă grija păstorului pentru fiecare.

**Biroul de presă**

## ABONAMENTE

Îi informăm pe cititorii noștri că pentru a intra în posesia abonamentului la revista *Vestitorul* este necesar ca acesta să fi e achitat pe tot anul sau pe cel puțin șase luni. Abonamentul trebuie să fi e plătit până cel târziu la data de **30 ianuarie 2015**. Costul unui exemplar va fi de **1,5 LEI**, cost care, pentru abonați, va rămâne același pe tot timpul anului, indiferent de eventualele modifi cări de preț.

Vă reamintim că modalitatea cea mai sigură de a intra în posesia revistei noastre este abonamentul.

## Dezvelirea bustului lui Corneliu Coposu la Șimleu-Silvaniei

Corneliu Coposu, personalitatea sălăjeană despre care cardinalul Alexandru Todea spunea că este „moralitatea vieții noastre politice”, are un bust în Șimleu-Silvaniei. Dezvelirea acestuia a avut loc sâmbătă, 18 octombrie 2014, în Parcul Central al orașului. În acest an s-au împlinit 100 de ani de la nașterea Seniorului, prilej cu care au avut loc o serie de activități menite să aducă în prim-plan viața marelui om politic. La eveniment au participat oficialități județene și locale, preoții din Protopopiatul Greco-Catolic Șimleu, oameni de cultură, istorici, iar ca invitat special a fost nepotul Seniorului, domnul Cristian Fulger. Pe lângă aceștia, au fost prezenți oameni care l-au cunoscut pe Coposu, sau care au un respect profund pentru realizările lui.

Manifestările au început la Primăria din Șimleu-Silvaniei, cu un simpozion în cadrul căruia au fost prezentate două cărți: „Monografia Familiei Coposu” și „Jurnal din vremuri de război”. Printre cei care au luat cuvântul se numără primarul orașului, Ing. Septimiu Țurcaș, deputatul Lucian Bode, sculptorul dl. Nicu Mihoc, vicarul foraneu al Sălajului părintele Gheorghe Țurcaș, istoricul Marin Pop și preotul Cristian Borz.



A urmat dezvelirea bustului în prezența celor mai sus menționați, iar preoții greco-catolici au sfințit și ridicat un parastas în memoria Seniorului. La final, un grup de tineri din Parohia „Sfânta Treime” din Șimleu, au interpretat cântecul „Rugă” scris de Corneliu Coposu.

Momentul a fost organizat de Primăria Orașului Șimleu-Silvaniei în colaborare cu Fundația „Corneliu Coposu”, Protopopiatul Greco-Catolic Șimleu-Silvaniei și Muzeul de Istorie și Artă Sălaj.

**Ioana GALE**

## Simbolurile ZMT în Oradea

„Crucea lui Cristos! Purtați-o prin lume ca simbol al iubirii lui Cristos pentru umanitate și spuneți tuturor că salvarea și mântuirea au fost făcute posibile doar prin moartea și învierea lui Cristos”, sunt cuvintele Sfântului Părinte Papa Ioan Paul al II-lea prin care le încredințează tinerilor Crucea. Astăzi la Oradea, a fost un moment de bucurie pentru credincioșii catolici de ambele rituri din Oradea.

Primul moment al întâlnirii a fost la Catedrala greco-catolică „Sfântul Nicolae”, unde s-a organizat un moment de rugăciune cu citirea Sfintei Evanghelii în limbile: română, maghiară, italiană și engleză, după care a urmat cuvântul preacucernicului părinte sincel cu preoții Antoniu Chifor, care a transmis și salutul Preasfinției Sale Virgil Bercea.

A urmat rugăciunea făcută de delegațiile din: Danemarca, Anglia, Italia de diferite confesiuni: greco-catolici, romano-catolici și ortodocși, urmată de procesiunea spre Basilica romano-catolică.

În cuvântul său de învățătura Preasfințitul Bocskei Laszlo a subliniat importanța crucii. Crucea este indicatorul care arată întotdeauna direcția bună, care



oferă siguranță nu doar nouă ci tuturor.

Icoana Fecioarei Maria este încredințată și ea tinerilor tot de către Sfântul Părinte Papa Ioan Paul al II-lea prin cuvintele: „Purtați-o cu grijă, pe Mama voastră! Va fi un semn a prezenței materne a Sfintei Fecioare în mijlocul tinerilor, chemați întocmai ca Apostolul Ioan, să o primească cu bucurie în viețile lor.”

**Biroul de presă**

## Preasfințitul Virgil Bercea în vizită pastorală

Cu ajutorul bunului Dumnezeu, duminică 09.11.2014 am avut deosebita onoare a îl avea în mijlocul nostru în parohia Nădar protopopiatul Marghita pe iubitul nostru episcop PSS Virgil Bercea, pentru prima data în vizită pastorală. S-a celebrat Sfânta Liturghie arhierescă care a fost animată de copii din parohie, iar la sfârșitul Liturghiei au fost sfințite icoanele pentru Calea Crucii.

Mulțumim Preasfinției Sale pentru frumosul și încurajatorul cuvânt de învățătură care a fost atât pentru noi preoții cât și pentru credincioși un impuls de a merge înainte cu credința tare în vindecarea sufletului prin apropierea cât mai mult de Cristos asemenea femeii din Evanghelie. Au participat la Sfânta Liturghie toți preoții din protopopiat și credincioșii din parohiile lor în frunte cu părintele protopop Zima Zorel.

Mulțumim lui Dumnezeu pentru toate.

**Pr. Florin GHIULAI**



## Spre un plan integrat de dezvoltare a eparhiilor

În organizarea Episcopiei de Maramureș, a avut loc la Baia Mare, în perioada 11-13 noiembrie 2014, cel de-al treilea modul din cele patru prevăzute în vederea alcătuirii unui Plan integrat de dezvoltare (PID) pentru fiecare eparhie, pentru perioada 01/2015 – 12/2019.

Având binecuvântarea și aprobarea Sinodului Episcopilor, întregul proces se desfășoară sub directa îndrumare a domnului dr. Willi Kawohl, numit de organizația Renovabis în calitate de consultant și expert.

Desfășurat sub forma de atelier de lucru, cel de-al treilea modul s-a axat în mod principal pe moduri de finanțare și de documentare a Planului.

După rugăciunea de binecuvântare și salut adresat participanților de către Preasfinția Sa Vasile, un reprezentant al fiecărei eparhii a prezentat partea deja realizată din Plan referitoare la viziune, misiune, valori, priorități strategice, obiective strategice cu indicatori, strategii și bugetul general.

Pentru constituirea unui buget financiar, este însă nevoie de un plan financiar bine gândit, domnul Kawohl prezentând pașii planului financiar, tipuri de bugete, structura bugetului, tehnici de bugetare, procesul bugetării, bune practici în bugetare. În urma oferirii unui exemplu, participanții au exersat în grupuri de lucru construirea unui plan financiar la nivel eparhial.



Necesitatea unei strategii de finanțare a fost o altă temă a atelierelor de lucru fiind prezentate opțiunile strategice de finanțare, principiile cheie de strângere de fonduri precum și un exemplu de document de strategie asupra căruia s-a lucrat în grupuri.

Participanții au avut ocazia într-una din zile de a discuta, via SKYPE, cu d-na Monika Kleck, responsabilă pentru România din partea organizației Renovabis, problemele întâlnite în procesul de redactare a Planului.

Următorul modul va avea loc la Cluj, între 9-11 decembrie, când fiecare eparhie va prezenta prima formă a Planului care evaluează și discută în cadrul unui grup de experți.

## Conferință Internațională

**Asociația Caritas Eparhial Oradea** împreună cu **Episcopia Greco-Catolică Oradea**, sub patronajul **Conferinței Episcopilor Catolici din România** cu sprijinul principal al **Renovabis** au plăcerea să vă invite la conferința internațională cu tema

**Migrația romilor – dileme și perspective ale Uniunii Europene**  
**ce se va desfășura în perioada 18-20 februarie 2015**  
**Oradea, România**

### Context și motivație

Migrația este un fenomen complex și migrația romilor este cea care a lansat, de fapt, întregul proces de focalizare a atenției asupra excluziunii romilor în Uniunea Europeană.

Motive, destinații, profilul migranților, impactul socio-economic, integrare, mituri și realități, perspective din diferite puncte de vedere. Abordări și soluții – au funcționat ele până acum? Au nevoie de îmbunătățiri sau să fie schimbate?

Reprezentanți ai instituțiilor guvernamentale naționale, instituțiilor europene cu responsabilități în acest domeniu, ai societății civile și ai diverselor organizații reprezentative ale romilor din Belgia, Bulgaria, Cehia, Franța, Germania, Italia, Marea Britanie, Slovacia, Spania, România vor fi invitați să participe la această conferință și să lucreze împreună la găsirea unor modalități mai bune, mai eficiente de a aborda această chestiune actuală și, în același timp, provocatoare.

### Mod de desfășurare

Conferința este gândită să fie foarte interactivă și este planificată ca o experiență de împărtășire, gândire și învățare împreună. Evenimentul va oferi participanților un cadru în care aceștia să împărtășească experiențele din proiecte, bune practici dar și să pună întrebări la care să caute împreună răspunsuri.

Folosind principiile metodelor „work-caffe” respectiv „open space”, participanții vor fi cei care vor stabili temele specifice ale dezbaterilor și vor formula, la final, concluziile.

### Înscriere

Invitația oficială, agenda evenimentului, formularul de înscriere și toate celelalte informații importante a fi cunoscute de către participanți vor fi trimise acestora până în data de 1 decembrie 2014.

Data limită de trimitere a formularului de înscriere completat este 15 decembrie 2014.

Având în vedere că numărul de locuri la acest



eveniment este limitat, organizatorii așteaptă să primească cât mai repede formularul de înscriere, până la această dată.

Până în 20 decembrie 2014 cei înscriși vor primi, din partea organizatorilor, confirmarea participării lor la conferință.

Caritas

1,5 Lei